

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, diós-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiac 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként —5 óra között találhatók. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyössi István szerkesztőhöz Diós-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábas gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben, Lang Lípót, Haasenstein és Vogler (Jaulus, Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosses Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetés irodájában.

Brassó, 1890. július 26.

(z.) Néhány napja a „P. Lloyd“ egy bécsi távirata nyomán közöltük, hogy a román kormány nyal megegyezés jött létre az iránt, hogy a gyimesi szoroson át összeköttetés létesíttessék Moldvával, illetőleg a Fekete tengerrel.

Nem tudjuk, befejezett ténynyel állunk-e szemben, avagy csak egy már régebb idő óta fennálló jámbor óhaj nyert-e ezen táviratban kifejezést, de bármiképp álljon is a dolog, az mégis oly nagy jelentőségű, hogy azzal foglalkoznunk kell. Hisz lehetőleg szoros összeköttetést létesíteni hazánk s a Feketetenger között, közgazdasági viszonyainkra nézve elsőrendű életkérdés.

A Kelettel való kereskedelmi szorosabb összeköttetés, az olcsó vízi ut lehetőleg rövid uton való megnyitása a levante felé, ipar és nyers termékeink nagy részére nézve egyenesen létkérdés.

Majdnem csodálatos, hogy míg vasuti hálózatunk minden más irányban oly csodálatosan haladt, s határainkat mindenfelé számos vasut metszi át, létesítvén az összköttetést szomszédjainkkal, addig az erdélyrészi délkeleti határlánczat csak egyetlen egy vágány hasítja át, az, mely városunk közelében, a tömösi völgyben mászsa meg a hatalmas predeáli hágót. Pedig alig szorul bizonyításra, mekkora fontossággal bírna kereskedelmünkre nézve, de hadászati szempontokból is, ha e határlánczatunk hágóit a gőzmozdonyok járnák!

Ha e rejtély kulcsát keressük, aligha nem abban találjuk, hogy a predeáli vonal a hozzá kötött várakozásoknak semmiképpen meg nem felelt. Hisz e vonal soha nem lehetett világforgalmi vonallá; nem a tengerrel köt bennünket össze, de összeköti az erdélyi részeket Bukaresttel.

Mielőtt a Romániával való vámháboru kitört, addig csak volt némi jelentősége; mert

ez volt az erdélyi ipartermékek kiviteli útja Oláhországba, azóta ezen jelentőségét is elvesztette. Fővárosunkat s nyugat Európát az orsovai vonal rövidebb uton köti össze Bukaresttel, mint a predeáli vonal, s csak mióta vasutainkon a zonatarifa hozatott be, tud e vonal a transito-személyforgalomban is némiképp versenyezni ama vonallal.

E nélkül az maradt volna, mi egy évvel ezelőtt még tényleg volt is, egy a hőség elől. Bukarestből a hús és olcsó Erdélybe menekülő románok, mondjuk vicinális vasutja.

Ha a fellegrváról letekintünk a vasutra, s szemünkkel követjük a Földvár felől érkező vonatot, egész sajátos látvány tárul szemünk elé.

Egyenest éjszak-déli irányban jó a vonat a Malomhegyig, hol meglehetősen erős kanyarulatot tesz, mig nem iránya keletre hajlik, s ily iránya van a pályaudvarnak is. Hasonló irányban indul a vonat az egészen sik Barczaságon tovább, de néhány száz métert haladva, hirtelen ismét dél felé kanyarodik.

A ki nem tudja, hogy ezen vonalnak az ojtózi szoros felé kellett volna eredetileg mennie, s innen le a Duna-torkolatokig, az nem értheti meg e kanyarulatot, mely oly erőltetett, akár egy szeszélyes pataké. — Ha e vonal így épült ki, akkor világforgalmi vonallá lesz, mely közvetítő a kelet és nyugat között.

S miért térték el az eredeti tervtől? — Beszélük, hogy Románia kívánságai voltak ebben irányadók, s alighanem itt is fontos érdekeket áldoztunk fel azon sajátos politikáknak, hogy a gyengébb szomszédal mindig úgy alkuszunk meg, hogy mi mint erősebbek, (de nem ám mint okosabbak) engedünk.

Az előzékenység sulyosan megboszulta magát, s kedves szomszédunk azt soha nem viszonzta, sőt a vámháboru által ezen vonalat teljessen fölöslegessé tette.

Ma új összeköttetés létesítése van szóban; helyre fogja az hozni az egykoron elkövetett

hibát? Első sorban a gyimesi szorosoról van szó, s a fenti hír szerint ez befejezett tény volna. A szoroson át létesíthető a tengerrel való összeköttetés, de nem létesíthető vicinális vasutak által, melyek nagy forgalom közvetítésére egész berendezésükkel fogva nem alkalmasak.

Ennek is lesz jelentősége s örömmel kell fogadnunk ezen terv megvalósítását is; nagy haladás az a mostani állapotokhoz képest, de nem ideális megoldása a problémának. Egészen a szóban lévő feladatot csak fővonal oldhatja meg.

De hisz, ha hitünk való, egyidejűleg vagy a Vöröstorony-, vagy a Vulkán-szoroson át is fog Romániával összeköttetés létesíttetni, s e két vonal, vasuti hálózatunknak fővonalait kötné össze Romániával s tényleg ezen összeköttetések a világforgalomra s keleti kereskedelmünk fölvirágoztatására előreláthatólag nagyobb jelentőséggel fognának birni, mint a fent érintett.

Bármint alakuljon is azonban a dolog, kereskedelmi miniszterünk ez irányu kezdeményezése arról tesz tanuságot, hogy hazánk keleti részeinek érdekét szíven hordja, hogy minden módot megkisért a mult hibáit jóvátenni, s ő, kinek minden eddigi kezdeményezése nagyszabású volt, bizonyára itt is oly megoldást fog találni, mely a szóban forgó nagy érdekeket kielégíti.

Abbeli reményünk, hogy a keleti világforgalmi vonal egyik sarkpontja a jövőben egykor ismét Brassó legyen, mint volt a régenmultban, ma nagyon ingataggá lett, s ezt fájjaljuk; a fődolog azonban nem ez, hanem hogy létesüljön oly vonal, mely rövid uton s így olcsó uton összeköti a keletet s nyugatot.

Kölcsy-szobor.

A nagy-károlyi Kölcsy-szoborbizottság, a melynek élén Károlyi István gr. áll, a következő felhívást bocsátotta ki, mely kegyeletes és hazafias célja

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Katona József és kora.

Kocsis Bélától.

(A „Brassó“ eredeti tárczája.)

Ez év április 16-án mult hatvan éve annak, hogy a legtehetségesebb magyar drámaíró, Katona József meghalt. Senki sem gondolt halálakor arra, hogy a magyar nemzet legjelesebb tragoediáírója veszett el. Ravatalát nem környezte a nemzet részvéte, ismeretlenül és koszoru nélkül szállott sírjába.

Remek művét, „Bánk-bán“-t olvasva, önkénytelenül merül föl azon kérdés: mi lehetett annak oka, hogy korában annyira mellőzték?

Drámaírodalmunk a XVI-ik század óta majdnem két századon át keveset fejlődött. A „Balassi Menyhárt árultatásáról“ című első magyar politikai színműhöz különösen jellemzésre nézve hasonló termékre e hosszú idő alatt egyáltalában nem akadunk. Mert a dráma művelése teljesen az iskolák falai közé szorult és ezen iskolai színművekben a sziv nemesítése, a kedély fölemelése volt a főcél; tanítani, nevelni akartak és az erős irányzatosság nem engedett tért a drámaiságnak. S különben is a legtöbb a világtörténetből vett tárgy körül forogván, a valódi nemzeti irodalomra annál kevésbé hathatott üdvösen, mert nyelve is idegen, a latin volt.

A XVIII-ik század végén megindult mozgalom a figyelmet ráfordította ugyan az irodalom ez ágára is, s kezdték a külföldet ez irányban is tanulmányozni, de az uralkodó franczia, majd német befolyásnak hódolva a fordítók, a classikusok mellett csekély értékű franczia darabokat, majd a német sors-tragoediákat ültették át különös szeretettel nyelvünkre.

Ezen művek sem a közönség izlésére nem hatottak, nem fejlesztették a drámai érzéket, sem az íróknak nem adtak példát, melyet követhettek volna alkotásaikban.

Ilyen, vagy ennél vajmi kevésbé kedvezőbb körülmények közt jelent meg Katona „Bánk-Bán“-ja, a legjelesebb magyar tragoedia, mely a külföldiekkel is — Shakespeare műveit kivéve — bátran kiállja a versenyt.

És a jeles alkotásról nem vett tudomást sem az irodalom, illetőleg kritika, sem a közönség. Egész évtizeden át heverték a kiadott mű példányai egy könyvkereskedő lakásának padlásán, mig nem legnagyobb tragikusunk, Egressy Gábor jutalomjátékául választá és ezzel nyilvánosságra hozá, midőn szerzője már nem hallható a tapsokat, melyekkel nemzete egykor elmellőzött alkotását fogadta. Vajjon miben rejlettek okai az addigi mellőzésnek? A korszaklemben, a fennálló viszonyokban.

Az 1810—1825-ig tartó másfél évtized sok tekintetben a tétlenség szomorú korszaka hazánk történetében. Nálunk a franczia forradalom úgy sem keltett különös nagy mozgalmat s az egyetlen erősebbet is, mely létre jött, t. i. a Martinovics-féle összeesküvést, hamar elfojtotta a hatalom. Majd a Napoleon legyőztetését követő reakció a szabadságnak még meglevő csiráit irtotta ki. A nemzet a legmélyebb lethargiába merülve, azt hitte, hogy az állapotokon változtatni nem képes, s azért belenyugodott sorsába. Egyedül a mult dicsőségén rajongott még; ebből táplálkozott, ebből merített reményt a jövőre. És a drámaírodalom szintén ez állapot terméke volt, ha nem tudott a jelenen javítani, a multtal táplálta a jövőt. „Századok óta hamvadó nagy apáink jeles tetteit követésül a méltó unokáknak sirtermékből mintegy fölleveníteni, fő célja a nemzeti színészetnek“; ez olvasható egy e korbéli színlapon.

E körülményben lelik magyarázatukat Kisfaludy Károly drámai sikerei is. A tatárjárás és Hunyadiak korából keresett tárgyakat; alakjai már önmagukban annyira nagyok, hogy egyszerű megpillantásuk is föllekesit, magával ragad.

És a midőn a közönség e nagy alakokat legsebb tetteikben látta bemutatva éles ellentétben az ellenséggel, mely elismerni kénytelen a magyar lovagiasságát; midőn a multból feltűnő várromok jelentek meg előtte, melyeket uraik végső lehetőségükig

miatt bizonyosan a legáldozatkészebb fogadásra fog találni áldozatkész olvasóközönségünknel.

Felhívás.

Rövid pár nap múlva száz éve lesz, hogy Kölcsey Ferencz napvilágot látott. Száz éve lesz annak, hogy megszületett a magyar politikai és irodalomtörténetnek ez a legideálisabb alakja, a lángszavu szónok, a lelkes honfi, a hazafias költő, a mély gondolkodású tudós és bölcsész — egyike hazája legnagyobbjainak.

Aranybetűkkel jegyzett politikai és társadalmi szónoklatok, gyöngysorai a Paraenesisnek, e fölséges műnek, a „Hymnus” áldást kérő imája jutnak eszébe minden magyarnak, ha Kölcsey nevét hallja kimon-dani. S ki csak róla szól, magasztalva dicsőíti a szabadelvű államférfiu politikai működését, az érvelve lelkesítő szónokot, a magasan szárnyaló dalnokot, kinek ugyszólván minden költeményéből él egy-két sor ajkainkon, a buvárkodó bölcsészt, korának legműveltebb, legáltalánosabb tudósát, szóval azt a férfit, ki az újjáébredés klasszikus korában élve, ennek a modern magyar renaissancának legkiemelkedőbb egyénisége volt. Magasztos alakja, kristálytisztá jel-leme, sokoldalú, mindig csak hazájának szentelt mű-ködése a magyar férfinak megtestesült eszménye, mely köré ragyogó glóriát vont hármass sugara a Hálának, Kegyeletnek s Emlékezetnek!

Emléke, a legtisztább emlék, melyet halandó valaha maga után hagyott, ércnél maradandóbb lesz, míg „magyar ajkon magyar dal zeng”. Kebelének legbelsőbb szentélyébe zárva őrizi meg azt minden magyar, s oltárképeként tiszteli, valahányszor lelke-sülni óhajt azért, mi szép, jó és igaz!

Ezt a kegyeletes érzést, a mint megőriztük mostanig, megőrizzük ezentul is! De vajjon eleget tettünk-e ezzel kötelességünknek a dicső férfi emléke iránt? Korántsem. Érzelmek mellett látható em-léknek is hirdetni kell az ő nagyságát! Álljon meg az előtt kalaplevéve a nép az ő liberális eszméinek általa csak remélt jövőndő letéteményese; zarándokol-jon el ahhoz mindaz, a kiben még van fogékonyság a multak emlékei iránt, melyek buzgó ápolása egye-dül biztosíthatja nemzetünk jövőjét; vezesse oda gyermekét a magyar apa s a honszerelme lángbetűi-vel írja lelkébe Kölcsey négy szavát: „A haza minden előtt”.

Egy évszázaddal Kölcsey születése után restel-kezdve kell bevallanunk, hogy a legnagyobbak nagy-jaink között hozzá méltó emléke sehol sincs! Halála óta is 52 év telt már el! Ennek az 52 esztendőnek mulasztását akarjuk jóvátenni, midőn azon működünk, hogy Kölcsey Ferencznek hozzá méltó szobor emel-tessék ott, a hol legbuzgóbban munkálkodott hazájá-ért és vármegyéjéért, ott a hol igazán otthon volt, a hol emléke ma is a legnagyobb tiszteletben él — Nagy-Károlyban, Szatmárvármegye ősi székhelyén.

Ismereteseke Czimed előtt a közel mult esemé-nyei, melyeknek tömkelegéből a nagy-károlyi Kölcsey-szobor eszméje kiemelkedett; a lelkesedés sugallata az eszmének testet adni igyekezett, midőn néhány percz alatt több mint 9000 forint gyűlt össze a nemes

czélra. A hazafias lelkesültségnek, áldozatkész ada-kozásnak ugyszólván páratlan nyilatkozata volt a Budapesten f. év július 2-án tartott és igazi közmü-velődési ünnepélylyé vált lakoma, mely méltó fel-tűnést keltett országszerte, s hiszszük, rokonszenvet is a nemes eszme iránt.

Ám a különben tekintélyes összeg távolról sem elegendő arra, hogy olyan szobrot emeljünk Kölcsey-nek, — szobrot, minőt emléke megérdemel és meg-követel!

Ahhoz, hogy méltó és művészi kivitelű emlék-szobrában gyönyörködhessünk, még sok szükséges. Ezt a sokat várja a nagy-károlyi Kölcsey-szoborbi-zottság a nemzettől, mely — hiszszük, — tudja jól, hogy „csak önmagát tiszteli meg, ha nagyjait meg-becsüli”.

Ezért s mert ismeretes előttünk Czimed áldo-zatkész hazafiassága, fáradhatatlan, lelkes működése minden nemzeti cél érdekében, — bizalommal for-dulunk Czimedhez s kérjük, szíveskedjék hatásköré-ben megindítani, fentartani és eredményessé tenni a mozgalmat a nagy-károlyi Kölcsey-szobor érdekében.

Azt akarjuk, hogy minél hamarabb álljon Köl-csey szobra, hirdette az ő el nem muló nagyságát s az utódok kegyeletét; azt akarjuk, hogy az emlék-szobor méltó legyen ő hozzá; azt akarjuk, hogy a ki csak leteszi áldozatát a nemes ügy oltárára, egész életében örömteljes büszkeséggel emlékezzék vissza nemes tetteire; azt akarjuk, hogy széles e hazában megértse mindenki a dicsőült szavát:

„Romlott szív és romlott elme,
Kit hazája hő szerelme,
Szép tettekre nem hevít”.

Hogy szavunk nem fog kiáltó szóként elhang-zani, biztosíték rá a magyar társadalom ismert nagy-lelkűsége s Czimed remélt buzgalma, melyért előre is fogadja hálás köszönetünket.

Nagy-Károlyban, 1890. július hóban.

Hazafias üdvözléssel:

Gróf Károlyi István, Rozmanits Timót,
a szobor-bizottság elnöke. a szobor-bizottság titkára.

Külföld.

A közép- és dél-amerikai spanyoloktól lakott köztársaságok nem tudnak consolidációra jutni. Ujabbán San-Salvadorban meggyilkolták az elnököt és Ezeta tábornok ragadta magához az elnökséget, azaz a hatalmat, de a guatemalai párisi követhoz érkezett távirati jelentés szerint a közép-amerikai köztársaságok e hó 23-án szerződésre lép-tek, hogy Ezeta tábornokot lemondásra kényszerítsék és helyreállítsák San Salvadorban a törvényes kor-mányt. A guatemalai csapatoknak kiadták a paran-csot, hogy sem a határt ne lépjk át, sem táma-dólag ne lépjenek föl. A távirat szerint a gua-temalai és a san-salvadori csapatok közt nem volt összeütközés.

Ezalatt Chileben is forradalom ütött ki. Erre nézve a „Times”-nek Buenos-Ayresből jelen-tik: Magánsürgöny szerint lázadás tört ki Valpa-raisonban. Öt ezer lázadó kirabolt és felgyújtott szá-

mos üzletet. Egy kereskedő fölfegyverkezett személy-zetével megvédte üzletét s lőtt a lázadókra, kik kö-zül számosan megöltek és megsebesültek. Minden üzleti forgalom teljesen megszűnt. Inique-ből csapa-tok érkeznek. A kikötőben lévő páncélos hajókról hiába tüzeltek a lázadókra, kik folytatták a rablást, bár közülök sokan megsebesültek.

Az argentinai köztársaságban is megkísér-lettek egy katonai összeküvést, a melyet azonban, ugy látszik, sikerült levern. Mint látszik, a köztársa-sági államforma sem csálthatatlan biztosítéka a népek boldogságának és megelégedésének!

Menjenek-e a francia orvosok a berlini orvosi congressusra?

Azon alkalomból, hogy Huchard, híres francia orvos, kijelentte, hogy Francia orvos, ha van benne ha-zafiság és nemzeti önértzet, nem mehet el Berlinbe az idei nemzetközi orvos congressusra, mert elnöke Virchow, ki a francia nemzetet megsértette, s mások meg általában megengedhetetlennek mondták, hogy francia hazafi Berlinbe menjen, Léon Le Fort, a párisi egyetem jeles sebésztanára, kit a francia kormány három társáva együtt megbízott, hogy a berlini orvosi congressuson részt vegyen, egy fölötté figyelemreméltó levelet in-tézett a „Matin”-hoz, a melyben többek között eze-ket mondja:

„Néhány héttel ezelőtt Helmholtz jelenlétével tisztelte meg a montpellier egyetemi ünnepélyt és egy német sem gondolt arra, hogy azért hazafiságát gyanúsítsa, valamint a francia tanulók és tanárok sem gondolták a maguk részéről, hogy vétkeznek hazafiságuk ellen, ha a híres német tudóst megérde-melt megtiszteltetésben részesítik. Ugy részemről sem hittem, hogy hazafiatlanságot követek el, midőn a missiót elfogadtam, melylyel a kormány engem és három társamat kitüntetett. Mindenki a maga módja szerint hazafias. Én az vagyok, ha tudományomhoz, képességemhez és erőmhöz mértén mindenütt közre-működöm, hol az ember hazáját szolgálja és dicső-séget szerez neki. Mi elmegyünk a berlini nemzet-közi congressusra, mint elmentünk a párisi, a bécsi, a brüsseli, a londoni, a kopenhágai, a washingtoni congressusokra, hogy ott legjobb tehetségünk szerint képviseljük Franciaország részvétét a tudomá-nyos mozgalmakban. Mint egyetemi tanár azért is elmegyek Berlinbe, hogy megtudjam, minő haladást tett az egész világ az utolsó évek alatt a sebészeti tudomány terén, arról tanítványaimnak fogalmat ad-jak és így a francia tudományosság fejlesztéséhez hozzájáruljak. Bármilyen lesz is a fogadtatás, mely a francziákra Berlinben vár, mégis minden 1870-re emlékeztet, minden kínos és gyakran fájdalmas lesz ránk nézve. Ennélfogva sokkal kellemesebb lenne visszamaradnunk és az utazás, a németországi tartó-zkodás költségeit megtakarítani. De ez hazafiság? Ér-dekében állhat Franciaországnak, hogy távolmaradá-sunk által azt a hitet keltsük föl, hogy Franciaország az utolsó években a haladás te-én megállott? Én nem vagyok e véleményen. Mindenesetre szoros érint-kezésbe jövünk a németekkel; de elfelejteni, hogy a

védelmestek; midőn Kemény Simon-ban az ön-feláldozó honfi, Ilkában a hőselelkű honleány keltek ki sirjaikból, támadtak föl: csoda-e, ha elragadta a nemzetet, és ez tapsviharral jutalmazta a költőt? De nemcsak a közönségnek volt ily kevés érzéke a dráma iránt, hogy a tulajdonképen epikus tárgyakat jutalmazta meg figyelmével, hanem még maga Kölcsey, a kor legnagyobb kritikusa is, tragikus hőst keresett és vélt feltalálhatni Zrinyiben.

Ily viszonyok között csakugyan nem tetszhetett Bánk-bán. Hiszen már a kor, melyet rajzol, sivár, kietlen; a csüggedt korszellem nem talált egy pontot, egy oázst a sivatag közepén, a hol megpihenhetett volna, sőt a nyomor látása ellenállhatlanul rántá le a mélységbe. A kiszarolt nép jajkiáltásai leverik, a mellőzés, alkotmányértés miatt bosszus nemesség kifakadásai lehangolják a lelket, míg a nyomor közt dőzsölő udvar látása utálatot, megvetést kelt a hata-lommal visszaélők iránt.

A tápot kereső lélek joggal fordul más tájakra, szebb világot keres. Igaz ugyan, hogy Kisfaludy is választott tárgyakat ily szomorú időkből, hanem itt a csomó megoldása keltett részvétet a hős és a mű iránt.

Zách Klára ártatlan halála, kit nem inditana meg, Stibor rettenetes bűnhődése kit nem engesztelne ki?

A kivitel nem volt drámai; a bukás nem folyt a jellemből, de ez a sikert akkor nem kockáztatta, hanem inkább biztosította.

Hanem e sajnálatos mellőzésnek megmagyará-zásához hozzájárul még az akkori irodalmi viszonyoknak egy más jelensége, a nyelvújítás. Az újítók és ósdiak mint két ellenséges tábor állottak egymással szemben, egymásnak mit sem engedve, nézeteik mellett, ha a végletekben jártak is azok, makacsul megmaradva. És Katona egyik táborhoz sem csatlakozott, teljesen magára, egyedül áll az írók közt; ő a nép nyelvét fogadta el; a mint beszélt, úgy írt. Nem használta az utczák nyelvét, mert az nagyon alant járt, de nem lelkesedett az írók nyelv-ért sem, mert az tulságosan virágos, erőtlen és szét-folyó volt.

Katona nem gyöngéd érzelmekeket, sóhajokat fes-tett, hanem a szenvedélyek harcát, összeütközéseket és katastróphákat akarta megtestesíteni, s épen azért kifejezéseiben a jellemzetességre fektet minden súlyt. Kifejezései néha talán tulerősek, de jellemzők és a maga helyén mindenik a legjobban talál. Ez elsi-getelt állás azonban elidegeníté tőle a többi írókat; az újítók szokásuk szerint lenézték, mert nem lel-kesedett gyártott szavaikért, az ósdiak pedig, ha ol-vasták, csak szájalommal tekinthettek a nyelvezetre,

mely nem volt terjengős, jelzőkkel, körülírásokkal telt, hanem egyszerű és erős.

A Kazinczy „kéreg kritikája”, mely a jambusok gördülékenységében, a szókötés hibátlan-ságában kereste a belső és külső értéket egyaránt nem sok becseset találhatott a Katona nehézkes ver-seiben, hibás, néhol különösön a hosszadalmasság miatt nehezen érthető mondatfűzésében. És ha föl-teszszük, hogy bármelyik olvasta a Kazinczy tanítvá-nyai közül, az is épen ilyen ítéletet hozott, mert mindnyájan mesterük befolyása alatt állottak s nyelv-érzéküket a külföldi remek művek tanulmányozása kifinomította ugyan, de magyarosságukat is meg-rontotta.

Kazinczy követőinek egy másik jellemző vonása az idealismus: az egyetemes emberi után való törekvés. Visszatértek a pogány ó-világba. Görög-ország derült ege alatt keresték a megelégedést és összhangot, melyet az önmagával harcban álló embe-riség jelenében nem találtak föl. A ligetekben, patakok mentén boldogan élő pásztorok dalai, a pásztorsip és lant szólaltak meg a Kazinczyék verseiben, hirdette az emberiségnek egy letűnt, szép világot, melyben min-denki boldog volt, mindent a szeretet aranyozott be. Ez eszmény után epedtek, ezt akarták elérni és in-nen magyarázhatjuk meg a lyrai költészet tulhatal-mát, néha tultengését, mely gyakran ismétlésbe esett,

németek is orvosok, ez azt jelentené, hogy félreismerjük nemes és fenséges hivatásunkat. Ha mi, német, francia, osztrák és magyar orvosok egy csata után, melyben a haza sorsa fölött döntetett, a sebesültektől ellepott harezmezőn összejönénk, csak egyre emlékeznénk, arra t. i., hogy közös feladatunkat teljesítsük, azoknak szentelvén magunkat, kik, barát vagy ellenségek, hazájuk védelmében estek el. Megtagadtassék-e tehát, hogy egy tanácskozó teremben összejöjjünk, hogy ismét közösen dolgozzunk, hogy a betegségeket, melyek az embereket látogatják, megelőzzük, vagy meggyógyítsuk? De én tovább megyek. A metzi legnagyobb csaták után, hol én, mint parlamentair működtem, hogy a hadifoglyok kiváltását elintézzem és végrehajtsam, keresztül mentem a porosz mozgókórházak között és akkor tanuja voltam annak a gondos ápolásnak, melyben a német orvosok a mi katonáinkat részesítették. Ők különben csak azt tették a mieinkkel, mit mi az övéikkel: „Hostes vulnerati fratres.“ Fájdalom, a csatasors a francia lebesültek nagy számát a német tábori kórházakba vitte; valamennyit azzal az odaadással ápolták, mint a német sebesülteket. Ezt el ne felejtjük! Az ember szíve mélyéből fakadó szeretetei csüggjön hazáján, legyen odaadó iránta haláláig és gyűlölje ellenségeit; de, ha nem akarunk igazságtalanok lenni, akkor mi a német orvosoknak, mint ilyeneknek, a hála érzelmével vagyunk adósak azért az ápolásért, melyben az 1870-diki háború alatt megsebesült katonáinkat részesítették. Ez a tudat enyhítheti egyedül keserűségét a berlini tartózkodásnak, mely különben még sem ellenkezik a hazafisággal.

NAPI HIREK.

Eljegyzés. Ma jegyzi el Mika Ottokár ur cs. és kir. tartalékos tüzérhadnagy és kir. aljegyző Bauer János törvényszéki bíró ur kedves leányát, Erzsike kisasszonyt. Fogadja lapunk volt munkatársa e helyt is legjobb szerencsekívánatokat!

Esküvők. Rombauer Tivadar hajóskapitány, rio de janeiro nagykereskedő s az Adriai tengeri hajózási társaság délamerikai vezérügynöke, ma d. e. 11 órakor vezette oltárhoz a helybeli magy. evang. templomban Polla Marietta kisasszonyt.

Ugyancsak ma délelőtt 9 órakor vezette oltárhoz Uzonban a Temesvári-család házi kápolnájában Pieszlinger Károly ur, a kőolajfinomító részvénytársaság brassói gyárának műszaki vezetője, Temesvári Gergely uzoni nagykereskedő leányát, T. Aranka kisasszonyt. Kísérje boldogság az új házaspárokat új otthonukba!

Musicescu G. karnagy vezetése alatt a jassy-i érseki énekkar csütörtökön. jul. 24-én hangversenyt rendezett a „Nro. 1.“ nagytermében. E hangversenyvel, mely már esti 6 $\frac{1}{2}$ órakor vette kezdetét, midőn egyidejűleg sétatéri hangverseny is csábított a közönséget, a jeles karnagy tulajdonképen merész

de azért a drámát és epikát másodrendűvé nyomta le. E lágy, kellemes összhangzatban kellemetlenül, zavarólag hatott a mély, nem ritkán vad hang, melyen a Bánk-bán személyei megszólaltak, elégedetlenségünknek, haragjuknak kifejezést adtak.

A tulságosan elkényeztetett idegeket megrázta a szenvedélyek korlátlan kitörése, a hang, mely mint a láva, mindent elborított, vagyis inkább mindent lángra lobbantott.

A klasszikailag képzett izlésnek el kellett fordulnia attól a jelenettől, midőn Bánk fejét a földhöz nyomva görgeti, vagy elátkozza magát; nem sokkal különböző hatása volt a Petur erőteljes kiöréseinek, melyekkel a nemzet jogait visszakívánja, vagy az udvar bűneit leplezetlenül feltárja.

Szóval az összhangzathoz, béke és egyetértéshez szokott kedélyeket kizavarta nyugalomból az erős tragikus összeütközés, mely Bánk-bánban az embert a hazafival, az alattvalót az uralkodóval, a büszke lovagot egy gyenge nővel hozza ellentétbe és végre is bukását okozza. A megrázó tragikum annál inkább elfordította figyelmüket, mert az eddigi tragédiák hősei minden módon buktak inkább, mint tragikailag. Az ember szálnalmat érez irántuk és szeretne velük együtt halni.

A viszonyok változtak. Vörösmarty a gondolat szabadságát hangoztatta; Petőfi a népies elemet vitte be a költészetbe. És a mint a szép köre kiszélesedett, már senkit sem lepett meg az erő és mélység, mely Bánk-bánt rövid időre eltemette. A nemzet fölébredt tétlenségéből és hatalmasan kívánta vissza jogait. Ekkor már érthetőbb lett Petur is, kibén most a küzdő nemzet saját magára ismert.

vállalatba fogott. Noha azonban nem épen szerencsésen volt megválasztva a hangverseny ideje s a saison maga sem kedvező, nagyon szép számu művelt közönség töltötte be a termet, mely egyre fokozódó lelkesedéssel kísérte az előadást. A hangverseny egyházi énekekkel vette kezdetét, majd opera-áriákra ment át s román népdalokkal végződött. A közönség nem tudta eléggé bámulni e pártját ritkító kar rendkívüli iskolázottságát s karmestere bámulatos zenei tehetségét. Noha e karban egészen kicsiny 8--9 éves fiúcskák is énekeltek, az összhang, a melylyel énekeltek, egyenesen csodálatos volt. Az egyházi énekek és Haendel fenséges zenéjét ép oly művészettel tudták kifejezni, mint a hogy énekeltek az egyszerű, friss, végtelenül gratiosus román népdalokat, melyekkel elragadó productiójukat befejezték. Musicescu ur ma még egy hangversenyt ad, melyet a zene és ének barátainak a legmelegebben ajánlunk.

B. Polgár Gyula imitátor magán-szinielőadása f. hó 24-én a „Zöldfa“ vendéglő kerti helyiségében a nem épen nagyszámu közönség élénk részvétele mellett megtartott. A darabban előforduló 40 különféle alak jellemzése, az ügyes imitátornak külső, alaki mint beszédbeli reprodukálása sokszor oly meglepően sikerült, hogy a közönség mindvégig a legjobb kedvben követte. Tekintve a közönségnek szerzett élvezetet, talán egy második előadás nagyobb látogatottságra számíthatna, de akkor — feltéve, hogy az előadás ismét a szabadban folya le — mindenesetre tanácsosabb, méltányosabb is volna a belépti díjat egyenlően megszabni.

Az előpataki fürdő az idén szép látogatottságnak örvend; a vendégek eddigi létszáma meghaladja a 600-at. Ezek között többen vannak Debreczenből s annak vidékéről — köztük dr. Vadon Sándor, a „Debreczeni Hiradó“ szerkesztője — miből azt lehet következtetni, hogy idővel e kitűnő vizű s eléggé olcsó fürdő a magyar alföld lakosainak is kedvelt és látogatott üdülő helye lesz. Jelenleg Egri Kálmán jeles szintársulata tart Előpatakán kellő pártolás mellett előadásokat.

Hajó-szerencsétlenségek. A francia hajóraj most folyó gyakorlatain több szerencsétlenség történt. Salin d'Hyéresből érkező távirat szerint a „Caiman“ páncélos hajón a gyakorlat alatt négy gépeső szétrobbant. Ez alkalommal négy fűtő súlyosan megsebesült. A „Desaix“ jelgőzős ugyane gyakorlat alkalmával léket kapott és kénytelen volt a kikötőbe visszatérni. — Cherbourgól pedig azt jelenti egy távirat, hogy az „Epervier“ hadigőzős törött géppel tért vissza az odaváló kikötőbe a hajóraj gyakorlatairól. Több lap kijelenti, hogy a gyakori hajó-szerencsétlenségek rendkívül nyugtalanítók és nem kelhetnek jó véleményt a hajóanyagról és a hajómérnökökről.

A számla — Oberammergauban. A számla mindenütt csak számla marad: kivétel nélkül mindig keserű. Hanem mi a rendes számlák keserősége ahhoz a keserűséghez képest, a melyet utóbb egy oberammergaui számla egy angolnak okozott, a ki ezuttal különösen drágán fizette meg azt a nemzeti passióját, hogy mindent kell látni. Az angol a maga és családja számára távirati uton lakást és jegyet rendelt meg, de még csak választ sem kapott. Genf-ből ugyancsak távirati uton ismétli a megrendelést: nemsokára kapott is választ, hogy rendben van minden. Az angol megjött, látott — és fizette két napi élvezetért a következő számlát, melynek eredetije megtekinthető Münchenben: Salon három napra (à 20 m.) — 60 márka; két szoba 6 ágygyal (à 10 m.) — 120. m., egy ágy a szolgának 15 m., egy ágy a szobaleánynak 21 m. stb. stb. Összesen 637.90 m. E mellett azonban nem kapott jegyet — tévedésből, mert a pénztárnok szíves volt „elnézni“ a dolgot. Tehát látni a passio-előadásokból sem az angol, sem a családja nem látott semmit. Ellenben mindjárt első napon megbetegedett a szobaleány s így külön kocsin kellett a vasúthoz vitetni, hogy Münchenbe szállítsák az orvoshoz. A szobaleány ágyáért — mert beteg használta — 500 márka pótlékot követeltek az angoltól, kénytelen volt azt is kifizetni. Az összes fizetség föl-rugott tehát közel 1000 márkára és mindezt semmit sem látott, de annál többet bosszankodott aztán a szegény anglus. Hogy pedig ez a számla-história való, bizonyosága a számla eredetije, melyet bárki is megtekinthet — Münchenben.

T a n ü g y.

A budapesti állami középipariskola értesítője.

Midőn hazánkban a nagy-ipar különböző ágai s különösen a gyár-ipar nagyobb arányokban fejlődni

kezdett, sok egyéb akadályon kívül, nem a legkisebb volt az, hogy értelmes főmunkásokat, műhely-, vagy gyárvezetőket jóformán kivétel nélkül a külföldről kellett importálni. Igaz ugyan, hogy ezzel hazánk hasznos polgárainak száma sok derék külföldivel gyarapodott, de minek alkalmazzunk igen jövedelmes kereseti ágakra idegeneket, mikor általános a panasz, hogy munkabíró fiatalságunk nem talál elég jövedelmező foglalkozást, jöllehet szorgalom és tehetség dolgában a világ bármely országának fiaival pompásan kiállja a versenyt?

Boldogult miniszterünk, Trefort Ágoston, kinek sokszor rossz néven vették, hogy többet foglalkozik a tárczája keretén kívül eső ipari kérdésekkel, mint a tulajdonképeni kulturális intézetekkel, kitűnő gyakorlati érzékkel 10 évvel ezelőtt iskolát állított fel, melynek „célja és feladata, építőmestereket, építőpallérokat, a gépekkel és a munka megosztásával dolgozó u. n. tömegtermelő iparágak számára pedig! előmunkásokat, művezetőket és kiváltkép olyan szakembereket képezzen, a kik kisebb ipartelepeknek, gyáraknak stb. önálló vezetőivé is lehessenek“.

Az intézet eddigi működése fényesen igazolja annak célszerűségét. Tanulóinak száma évről-évre növekedik s az eredetileg kis bérházban elhelyezett szakiskola most már fényes palotába helyezkedett el s minden taneszközzel, sok munkagéppel és mindenféle műhelylyel fényesen felszerelve, céljának kitűnően megfelel. Az intézetben hat különböző szakcsoport van életbe léptetve, u. m. az építészeti, gépészeti, két vegyészeti, fém- és vasipari és faipari szakcsoport. Eme főtanzakokon kívül évenként rendkívüli tanfolyamok tartatnak az építő-iparosok, továbbá a gépkezelők és fűtők kiképzésére. Az intézetbe való fölvételre vonatkozólag l. lapunk 80. számának tanügyi rovatát.

Megjegyezzük, hogy a gépészeti és fém-vasipari szakosztály végzett növendékei rendkívüli kedvezményekben részesülnek, ha katonai szolgálatukat a hadi tengerészetnél kívánják teljesíteni. Elég legyen kiemelni, hogy 4 szolgálati év alatt, ha az illető sikeresen végzi a gépaltszti iskolát, havi 58 frt. fizetéssel járó főgépkezelői rangot érheti el.

Melegen ajánljuk az intézetet a családok figyelmébe: szorgalmas, tehetséges ifjak 20—22 éves korukban oly jövedelmező, önálló keresethez juthatnak ezen iskola révén, a minővel semmiféle más pálya nem kecsegtethet. s a haladás ezen a pályán mindenestre biztosabb és nagyobb, mint a hivatalnoki és u. n. „értelmiségi“ pályák bármelyikén.

Hazánkban ez idő szerint ugyyszólván mindennap új gyár-telepek és egészen új iparágak keletkeznek. Erre sok, nagyon sok értelmes, képzett egyén szükséges. Középipariskolába s ne csak gymnasiumba küldjük fiainkat, mert: „Szemesnek áll a világ!“

Irodalom.

A „Hét“ társadalmi, irodalmi és művészeti közlöny 29-ik száma következő tartalommal jelent meg: Tiborcz: A nyár. Koburg Clementine hgaő. Murai Károly: Kisütött a nap. Ifj. Apáthy István: A Syrén-szigetéről. Guy de Maupassant: A rózsza király. Chyzer Kornélné: Fürdő-saison. Nyári Sándor: A szerelem a művészetben. A Hétről.

Megjelentek továbbá: „Magyar Szemle“ 29-ik száma, változatos és érdekes tartalommal.

„Képes Családi Lapok“ 29-ik száma.

Közigazdaság.

Cukoripar és répatermelés, vonatkozással Brassó-megye közgazdasági viszonyaira.

(Folytatás.)

Ha az itt általánosságban említett kívánalmakat Brassó s a szomszédos megyék éghajlati viszonyaival hasonlítjuk össze, ezen megyék földrajzi fekvése, illetőleg fekvésüknek szélességi és hosszúsági vonalai, valamint a föld domborzati viszonyai s a talaj földtani szerkezete jellemzik éghajlati viszonyainkat.

Kozma Ferencz „A Székelyföld közgazdasági és közművelődési állapota“ című művének éghajlati viszonyai között a Székelyfölddel határos megyék égalji viszonyaival is behatóan foglalkozván, midőn ezen viszonyok iránt érdeklődőket azon jeles műre utaljuk, itt annak nyomán csak az alábbiakat jegyezzük meg.

Vidékünk magas hegyekkel határolt területei vastag áradmányi rétegekkel vannak borítva, „melyek mélyen bocsátják magukba a nap sugarainak melegét; hatalmas határszéli hegysorai es- és napszakonként hosszú és tartós árnyékot vetnek maguk körül, a mi

különösen az évszakok átmeneteiben lassítja a lég-mérsék gyorsabb kifejlődését.”

Ezen domborzati viszonyok befolyásának következménye az, hogy vidékünkön a tavaszi hőmérsék jelentékenyen eltér az ugyanazon szélességi vonalon fekvő vidékek megfelelő időbeli hőmérsékétől, s rendszeren nedves. A nyár bővelkedik csapadékokban s elegendő melegben; az ősz pedig száraz és meleg s mint ilyen, legkellemesebb évszakunkat adja.

Brassóban a csapadékos napok középszáma a répatermelési hónapokban s következő: május 16.0, június 19.3, július 14.7, augusztus 9.5, szeptember 10.5, október 9.4.*)

Égalji viszonyaink bővebb tárgyalását azon reményben mellőzzük, hogy a fennebiekben jelzett körülmények által beigazoltak véljük ama föltevésünket, hogy vidékünk égalji viszonyai megfelelnek a répatermelés, kivánalmainak.

(Folytatása következik.)

Hetivásár. A tegnapi hetivásár jónak volt mondható.

*) Kozma F.: Székelyföld 60. 1.

A gabonapiacra az árak következőkép alakultak: Buza 6.60 frt, rozs 4.— frt, zab 27.0 frt, árpa 4.20 frt, kukorica 3.80 frt, lenese 8.— frt, paszuly 4.— frt, asszuszilva 9.— frt, borsó 6.— forint.

A baromfi-vásár árai a következők voltak: Csirke drb.-ként 60 kr, liba darabja 1.60 frt, réce darabként 50 kr, pulyka darabja — frt, malacz 3 frt. Tojás 11 drb. 20 kr.

A husárok a lefolyt héten következőkép alakultak: Sertéshús 44 kr, marhahús 40 kr, borjúhús 32—44 kr, zsir 64 kr, faggyu 22 kr, olvasztott faggyu 30 kr.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes-vonat reg. 4 óra; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor, b. Bukarest felé: személyvonat 5 óra 30 perczkor reggel; gyorsvonat d. u. 2 óra 33 perczkor; vegyesvonat 9 ó. 48 perczkor d. e. Vonatérkezések a) Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 23 perczkor; vegyes vonat este 10 óra 31 perczkor; b) Bukarest felől; gyorsvonat d. u. 2 óra 13 perczkor; személyvonat 10 óra

5 perczkor este; vegyes vonat 5 óra 50 perczkor délután; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor külön-vonat érkezik Predeáról.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. július hó 26-án.

Román papirpénz à 20 frank	9.18	vétel 9.22	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9.14	„ 9.20	„
Napoleon'or (aranypénz) . . .	9.20	„ 9.24	„
Török lira	10.44	„ 10.50	„
Arany	5.44	„ 5.50	„
Orosz papírrubel	136	„ 137	„

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája

HIRDETMEÉNYEK.

Sz. 8870.—1890.

Pályázati hirdetmény.

Alólírt városi tanács részéről ezen-nel ismét pályázat hirdettetik egy a városi sinlők házában üresedésbe jött, vallás-, nem- és nemzetiségre való tekintet nélkül adományozandó Vermacher József-féle alapítványi hely betöltése iránt.

Pályázni óhajtok tartoznak az alólírt városi tanácshoz f. é. augusztus hó 25-ig benyújtandó pályázati folyamodványaikhoz az alapító oklevél értelmében a következő okmányokat csatolni:

1) egy a városkapitányság által kiállított, a polgármester és a saját lelkésze által megerősített bizonyítványt arról, hogy ugy maga a pályázó, valamint el-tartására köteles szülői, gyermekei és hitvestársa vagyontalanok, azaz sem ingó, sem ingatlan vagyonnal nem bírnak, hogy abból bár szűkölködve megélhes-senek;

2) egy honossági bizonyítványt, mely szerint pályázó Brassóban ille-tékes;

3) egy tisztí főorvosi bizonyítványt arról, hogy pályázó inségbe jutott, vagy hogy valamely testi fogyatkozással bír; 4) a keresztlevelet, mely szerint a pályázó a 40-ik életkort meghaladta. Brassó, 1890. július 19-én.

(229) 3—3

A városi tanács.

Női keztyük

ezernából és selyemből, valamint férfi- és gyermek-keztyük,

— harisnyák. —

női- és gyermek-harisnyák minden nagyságban,

bécsi fűzők (Mieder)

kaphatók (228) 3—3

Obert Zsófiánál

Brassó, Lópiacz 88. sz. a.

Dr. GUST,

fogorvos

rendel naponként 9—12 és 2—5 óráig (25) 14—*

Brassó, Almaszer 93. sz.

Foghuzás narcose alkalmazásával vagy a nélkül. Fogtömések cementtel, ezüsttel és arannyal. Műfogak.

Zinz C. fogorvos,

a bécsi cs. és kir. egyetemen diplomát nyert és 30 évi gyakorlattal bír, szakértő a száj- és fogbetegségekben, valamint mesterséges fogak és egész fogsorok készítésében. Hibásan készített vagy az állkapocsnak (hosszabb idő folytán) már beállott változása által, rosszul vagy épenséggel nem használható (kaucsukból való) mesterséges rágó eszközöket, csekély tiszteletdíjért saját tapasztalataim felhasználásával ismét egészen használható állapotba helyezek.

(217) 8—12 **Rendel: 9—12 és 3—5-ig**

Széles-utca 596 sz., Wächter-féle ház, Brassó.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. utazó közönségnek becses tudomására hozni, hogy vasárnaptól f. hó 20-tól kezdve egy általam nagy kényelemmel berendezett négy fogatu társaskocsi (omnibus) fog Brassótól, Előpatakon át Sepsi Szt. Györgyig s innen váltott lovakkal Kézdi-Vásárhelyig közlekedni a következő

menetrenddel:

1. Brassótól—Kézdi-Vásárhelyig naponként; minden másodnap, továbbá szombaton mindig Málnás-Tusnádig.

A „Nro. 1.” szállodából indul reggeli 5 órakor. Előpatakra érke. 8 órakor, Sepsi Szt.-Györgyre 9 órakor a Blaskó szállodába s innen váltott lovakkal déli 12 órakor Kézdi-Vásárhelyre a Jancsó-féle szállodába.

2. Kézdi-Vásárhelytől—Brassóig.

Kézdi-Vásárhelytől indul d. u. 2 órakor, érkezik Sepsi Szt.-Györgyre esti 6 órakor s innen Előpatakra 9 órakor és Brassóba 9 órakor.

Utazási áraknak jegyzéke: Brassótól—Előpatakra és Sepsi Szt.-Györgyre 1 frt 20 kr, Kézdi-Vásárhelyig pedig 2 frt 20 kr. Előpatakról Sepsi Szt.-Györgyig 20 kr. Sepsi Szt.-Györgytől Kézdi-Vásárhelyig 1 frt 20 kr. Maksárol Kézdi-Vásárhelyig 60 kr. Podgyász Klg-kint 1 krajczár.

Jegyek válthatók: Brassóban alulírott ó-brassói fűszerkereskedésben, Előpatakon Móra Károly-féle szállodában, Sepsi Szt.-Györgyön Blaskó-szállodában és Kézdi-Vásárhelyen a Jancsó-féle szállodában.

Ezen a n. é. utazó közönség előnyére szolgáló új vállalatot van szerencsém a t. cz. közönségnek becses pártfogásába tisztelettel ajánlani. Brassó, 1890. július 17.

Márk Sámuel,

kereskedő.

(226) 3—3

Raupert William

Magyarországon és Oroszországban állami oklevelet nyert fogorvos

rendel naponként 9—12- és 3—6 óráig.

MŰFOGAK

első amerikai és angol gyárakból.

Egyes részek és egész fogsorok aranyban és kaucsukban.

Foghus rózsaszín zománczezel.

Igazítógépek, obturatorok a szájpádlás hiányainál, szegfogak.

Aranyplomb legújabb amerikai és német módszer szerint.

Tömések elefántesont-zománczezel és platinával, a mostani iskola szerint.

Teljesen fájdalom nélküli fogműtétek legújabb

(231) 1—3 **Philadelphia-kéjgázkészülékkel.**

Rövid elkábítás Cocain által.

Széles-utca sarkán, 540. sz. a. I. emelet,
(Weisz Mihály-utca 30. sz.)

a Fabricius-féle házban, a Jekelius-gyógyszertárral szemben.